

Tarixin sınaqlarından Zəfərin zirvəsinə gedən yol

Ordu vətənə sevgidən, dövlətə inamdan yaranır. Dövlətin bütövlüyü və millətin təhlükəsizliyi hər bir müstəqil ölkənin ən müqəddəs dəyəridir. Bu dəyərləri qoruyub yaşatmaq güclü, peşəkar və müasir orduya sahib olmaqdan keçir. Azərbaycan Ordusunun formalaşması və inkişafı təkcə bir hərbi qüvvənin yaradılması deyil, həm də dövlətçilik iradəsinin, milli özünüdərkini və tarixi yaddaşın möhtəşəm ifadəsidir. Hər bir dövlətin ordusu həm də onun xalqının iradəsinin güzgüsü, gücünün, qüdrətinin simvoludur.

Bu gün ölkəmizin ordu quruculuğunda qət etdiyi yol strateji baxışın, ardıcıl siyasətin və dövlətimizin iqtisadi inkişafının inikasıdır. Dövlətimizin hərbi sahəyə verdiyi prioritet, milli ruhun orduda təcəssümü və modernləşmə xətti Azərbaycan Silahlı Qüvvələrini regionun ən güclü hərbi qüvvəsinə çevirib. Ordu quruculuğunun hər mərhələsi həm peşəkarlığın artması, həm texnoloji modernləşmə, həm də döyüş ruhunun yüksəlişi ilə müşayiət olunaraq, müasir Azərbaycan dövlətinin qürurla təqdim etdiyi strateji nailiyyətlərdir.

Azərbaycanda ordu quruculuğunu şərti olaraq üç mərhələyə bölmək olar. Birinci mərhələ müstəqilliyin ilk illəridir. Əslində, o illəri ordu quruculuğu dövrü adlandırmaq olmaz. Fikrimizi daha dəqiq ifadə etsək, o dövr ordu quruculuğu adı ilə imitasiyaların, xaoslu idarəetmənin hökm sürdüyü bir mərhələ idi. Müstəqilliyini yenidən elan etmiş Azərbaycanın hərbi təhlükəsizlik sistemini yaratmaq əvəzinə bu işlə məşğul olan "məsul şəxslər" hərbi strukturları siyasi iddiaların və şəxsi ambisiyaların meydanına çevirmiş-

dilər. O illərdə orduda peşəkarlıqdan uzaq, hərbi sahəyə heç bir aidiyyəti olmayan şəxslər vəzifələrə gətirilir, siyasi ritorikadan başqa funksiyası olmayan "Müdafiə şurası" kimi qondarma qurumlar yaradılırdı. Beləliklə, dövlətin ən zəruri dayaq siyasiləşdirilir, döyüş hazırlığı və müdafiə planlaması arxa plana keçirilirdi. Azərbaycanın müstəqilliyini istəməyən xarici qüvvələr bu xaosdan məharətlə istifadə edib, gənc dövlətin yaranmaqda olan müdafiə sistemində istədikləri vaxt işə sala biləcəkləri "partlayıcı mexanizim" qoyurdular.

Dövlət idarəçiliyi təcürbəsi olmayan, populist şüarlarla hakimiyyəti ələ keçirən AXC-Müsavat qaragüruhu nizamı ordu qurmaq əvəzinə başıpozuq silahlı dəstələr, yerli icra hakimiyyətinə tabe "birliklər" yaratmaqla siyasi intriqalara başçılıq edirdi. Elə bir vəziyyət yaranmışdı ki, demək olar, hər rayon rəhbərinin öz silahlı qruplaşması mövcud idi. Vətəni qorumaq üçün vahid ordu yaradılmalı idi, lakin mövcud silahlı qüvvələr faktiki olaraq, hakimiyyət uğrunda çəkişmələrin güc alətinə çevrilmişdi.

Xalq arasında deyildiyi kimi, "su çanağı suda sınar". Hakimiyyətə tankların üstündə gələnələr elə yarıtmaz siyasətlərinin nəticəsi olaraq hakimiyyətdən getdilər.

Həmin ağır, taleyüklü məqamda xalqın təkidli istəyi ilə Ulu Öndər Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışı Azərbaycanda ordu quruculuğunda tamamilə yeni bir dövrün başlanğıcı oldu.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışı ilə Azərbaycan yalnız siyasi və iqtisadi fəlakətin astanasından qurtulmadı, həm də məhz dövlətçilik üçün həyati əhəmiyyət daşıyan nizamı, peşəkar Milli Ordu quruculuğunda dönüş mərhələsi oldu. Heydər Əliyevin rəhbərliyi altında Azərbaycan Ordusu tamamilə yenidən formalaşdırıldı, nizamsız silahlı dəstələr ləğv edildi, orduda vahid komandanlıq sistemi yaradıldı. Hərbi sahənin idarə olunması peşəkarların öhdəsinə verildi, şəxsi heyətin hazırlığı, nizam-intizam, təlim-tədris prosesi dövlət siyasətinin əsas prioritetlərindən birinə çevrildi. Heydər Əliyev ordunun sadəcə bir güc strukturu deyil, həm də dövlətçiliyin əsas sütunu olduğunu xüsusi olaraq vurğulayırdı. Məhz bu prinsipial yanaşma nəticəsində bu gün qürur duyduğumuz Azərbaycan Ordusunun əsası qoyuldu. Yeni hərbi məktəblər və təlim bazaları yaradıldı.

1994-cü ildə imzalanan atəşkəs razılaşması isə ordumuzun daha da gücləndirilməsi üçün əlverişli şərait formalaş-

dırdı. Bu illərdə Azərbaycan Ordusu nəinki gücləndirildi, həm də gələcək böyük qələbələrin təməli qoyuldu. Vətənə sədaqət, dövlətə bağlılıq döyüş hazırlığı və peşəkarlıq bu dövrdə ordunun əsas ideoloji dayaqına çevrildi. Heydər Əliyevin həyata keçirdiyi strategiya sonrakı dövrdə özünü doğrultdu və Azərbaycan Ordusunun regionun ən güclü hərbi qüvvələrindən biri olmasının əsasını təşkil etdi.

Ulu Öndərin siyasi kursunun layiqli davamçısı Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi dövründə Azərbaycan Ordusu keyfiyyətə yeni inkişaf mərhələsinə yüksəldi. Onu da qeyd etmək ki, bu dövr artıq sadəcə ordu quruculuğu mərhələsi deyil. Bu dövr həm də ordunun modernləşməsi, hərbi sənayenin inkişafı, texnoloji yeniliklərin tətbiqi və nəticə olaraq qalib ordunun formalaşması mərhələsi kimi səciyyələndirilir. Prezident İlham Əliyevin "Güclü ordu - güclü dövlət deməkdir" strateji xətti Silahlı Qüvvələrin bütün sahələrində sistemli, ardıcıl və məqsədyönlü islahatlara yol açdı. Müasir silahlar, yüksək dəqiqlikli pilotsuz uçuş aparatları, raket sistemləri, zirehli texnika, artilleriya vasitələri ordunun imkanlarını tamamilə yeni səviyyəyə yüksəltdi. Azərbaycanın müdafiə sənayesi inkişaf etdirildi, çoxsaylı hərbi zavodlar istifadəyə verildi və nəhayət, ölkə artıq müxtəlif növ texnikanı özündə istehsal edən dövlətə çevrildi. Silahlı Qüvvələrdə komanda idarəçiliyi, kadr məsələləri, döyüş təlimləri, xüsus-

si təyinatlıların hazırlığı inkişaf etdirildi.

Bu mərhələnin zirvəsi isə 2020-ci ildə Azərbaycanın qazandığı tarixi Zəfər oldu. 44 günlük Vətən müharibəsi təkcə ordunun gücünü deyil, həm də Heydər Əliyev məktəbinin, İlham Əliyev liderliyinin və illərlə aparılan sistemli siyasətin nəticələrini ortaya qoydu. Azərbaycan Ordusu həm döyüş qabiliyyəti, həm taktiki ustalığı, həm də əzm və ruh yüksəkliyi ilə müasir hərbi tarixində misilsiz bir nümunə göstərdi. 2023-cü ilin antiterror tədbirləri nəticəsində isə ölkə ərazisində tam suverenlik bərpa edildi. Bu, artıq qalib ordunun qalib dövləti tamamladığı bir mərhələ idi.

Bu gün Azərbaycan Ordusu regionun ən güclü, ən hazırlıqlı və ən müasir ordularından biri kimi qəbul edilir. Bu nailiyyətlər dövlətçilik tariximizin möhtəşəm strategiyasının, Ulu Öndər Heydər Əliyevin müəyyən etdiyi, Prezident İlham Əliyevin mükəmməl şəkildə tamamladığı ordu quruculuğu yolunun məntiqi nəticəsidir. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının 80 illik yubiley tədbirində iştirak edən dövlət başçısı İlham Əliyev Silahlı Qüvvələrimizin bugünkü vəziyyətini belə qiymətləndirib: "Bizim şanlı Vətən müharibəmiz. Bildiyiniz kimi, onun hər bir mərhələsi, hər bir günü öyrənilir, öyrənilib və bir çox beynəlxalq hərbi ali məktəblərində də tədqiq edilir. O cümlədən pilotsuz uçuş aparatlarının tətbiqi. Müharibədə məhz birinci biz bunu tətbiq etmişik.

Bu gün müasir müharibələrə bunsuz təsəvvür etmək mümkün deyil. Yəni bunun təməlini biz qoymuşuq və bu gün bu istiqamətdə Azərbaycanda çox böyük işlər görülür. Biz bu məhsulları həm xarici bazarlardan tədarük edirik, eyni zamanda özümüz də bir çox növdən ibarət pilotsuz uçuş aparatlarını istehsal etməyə başlamışıq və bunu davam etdirəcəyik".

Vətən müharibəsində Qələbənin 5 illiyi münasibətilə paytaxtın Azadlıq meydanında keçirilmiş Hərbi parad konkret olaraq ordumuzun gücünün və qüdrətinin nümayişi oldu. Bu parad yalnız bayram tədbiri deyildi - dövlətimizin sarsılmaz iradəsini, ordumuzun hazırlıqlı və sistemli olduğunu, həmçinin regionda Azərbaycanın strateji rolunu simvolizə etdi.

Azərbaycan Ordusunun yüksələn inkişaf yolu tariximizin sınaq və zəfərlərlə ələnətdar səhifələridir.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin yaratdığı etibarlı təməl üzərində formalaşan, Prezident İlham Əliyevin qətiyyətli liderliyi və iradəsi ilə daha da güclənərək xalqımıza Zəfər yaşadan Azərbaycan Ordusunun inkişaf yolu hamımızın müşahidə etdiyi tarixi gerçəklikdir. Qələbənin 5 illiyinə həsr olunmuş parad bu inkişafın, bu gücün möhtəşəm nümayişi oldu. Ordumuz dövlətimizin etibarlı sütunu, xalqımızın qürurudur. Ordumuzun gücü qüdrətli Azərbaycan deməkdir.

*Elşən QƏNİYEV,
"Azərbaycan"*

